Ulkoasiainvaliokunta

Torstai 19.6.2025 klo 8.35—10.10

Läsnä
puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Eva Biaudet r (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Pekka Haavisto vihr
jäsen Veronika Honkasalo vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Antti Kaikkonen kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Antti Lindtman sd (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Veijo Niemi ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Wille Rydman ps
jäsen Annika Saarikko kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Ville Vähämäki ps (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Savola

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Eduskunnan tiedonsaantioikeus ja budjettivalta Nato-asioissa
Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 38/2025 vp
Liiteasiakirja PLM muistio 18.6.2025 Eduskunnan tiedonsaantioikeus ja budjettivalta Nato-asioissa ; A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Asia on saapunut eduskuntaan.

Merkittiin saapuneeksi puolustusministeriön muistio 18.6.2025.

Valmis
5.1

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- osastopäällikkö, ylijohtaja Janne Kuusela, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Heikki Kuru, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Samuli Puhakka, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Hämäläinen, puolustusministeriö
- erityisavustaja Dani Niskanen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Sebastian Wassholm, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan ja puolustusvaliokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston kanta Naton puolustusmenotavoitteen nostamiseen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 39/2025 vp ; A 4

Asia on saapunut eduskuntaan.

Merkittiin saapuneeksi puolustusministeriön muistio 18.6.2025.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion sivun 2 taulukon ja kokonaisuudessaan sivun 3 osalta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- osastopäällikkö, ylijohtaja Janne Kuusela, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Heikki Kuru, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Samuli Puhakka, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Hämäläinen, puolustusministeriö
- erityisavustaja Dani Niskanen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Sebastian Wassholm, puolustusministeriö

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan ja puolustusvaliokuntaan.

Kannanottaminen.

Pj Koskinen esitti, että ulkoasiainvaliokunta hyväksyisi seuraavan valiokunnan kannan: ”Ulkoasiainvaliokunta voi osaltaan hyväksyä valtioneuvoston tavoiteasetannan Naton puolustusmenotasosta. Ratkaisun jatkotyöstämisessä on tarve hyödyntää parlamentaarista valmistelua”.

Ed. Honkasalo teki seuraavan vastaesityksen: ”On tärkeää, että Suomen puolustuskykyä vahvistetaan, mutta tämä on tehtävä tarveperustaisesti ja pitkäjänteisesti, ei prosenttitavoit-

teiden mukaan. Eduskunnassa ei ole käyty parlamentaarista prosessia Naton puolustusmenotavoitteesta kaikkia puolueita osallistaen. Tällä hetkellä on esimerkiksi avoinna, mitä viiden prosentin tavoite tarkoittaisi sisällöllisesti ja millä tavoilla massiivinen rahoitustarpeen nousu (n 16 miljardin tasoon vuoteen 2032 mennessä) rahoitettaisiin ilman, että heikennettäisiin hyvinvointivaltion palveluita ja kokonaisturvallisuutta."

Esitys raukesi kannattamattomana ja valiokunta hyväksyi pj. Koskisen esittämän kannanoton valiokunnan kannaksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: Naton puolustusministerikokous 5.6.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 33/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 24/2025 vp ; A 5

Jatkokirjelmä UTPJ 24/2025 vp - UTP 33/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- osastopäällikkö, ylijohtaja Janne Kuusela, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Heikki Kuru, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Samuli Puhakka, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Hämäläinen, puolustusministeriö
- erityisavustaja Dani Niskanen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Sebastian Wassholm, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta lähetti tiedoksi puolustusvaliokuntaan jatkokirjelmän UTPJ 24/2025 vp - UTP 33/2025 vp.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Naton huippukokous Haagissa 24.-26.6.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 13/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 26/2025 vp ; A 6

Jatkokirjelmä UTPJ 26/2025 vp - UTP 13/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- osastopäällikkö, ylijohtaja Janne Kuusela, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Heikki Kuru, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Samuli Puhakka, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Hämäläinen, puolustusministeriö
- erityisavustaja Dani Niskanen, puolustusministeriö
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- erityisavustaja Matilda af Hällström, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Turo Mattila, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Joonas Heiskanen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

7. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.5.2025 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 40/2025 vp

EUN-raportti Eduskunnalle tiedottaminen / Neuvostoraportti / Ulkoasiainneuvosto Brysselissä 20.5.2025 ; A7

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- erityisavustaja Matilda af Hällström, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Turo Mattila, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Joonas Heiskanen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Euroopan unionin neuvoston kokous 23.6.2025 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 58/2025 vp ; A 8

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- erityisavustaja Matilda af Hällström, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Turo Mattila, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Joonas Heiskanen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

9. Valtioneuvoston selvitys: Venäjä-pakotteet

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 49/2024 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 4/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 20/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 27/2025 vp ; C 9

Jatkokirjelmä UTPJ 27/2025 vp - UTP 49/2024 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- erityisavustaja Matilda af Hällström, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Turo Mattila, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Joonas Heiskanen, ulkoministeriö

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 8/2025 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: Valko-Venäjään kohdistettujen pakotteiden muuttaminen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 28/2024 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 38/2024 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 10/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 28/2025 vp ; A 10

Jatkokirjelmä UTPJ 28/2025 vp - UTP 28/2024 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ulkoministeri Elina Valtonen, ulkoministeriö
- erityisavustaja Matilda af Hällström, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Minna Laajava, ulkoministeriö
- eurooppakirjeenvaihtaja Turo Mattila, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Joonas Heiskanen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 9/2025 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

11. Muut asiat

-

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 25.6.2025 klo 09.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala

Valiokuntaneuvos Jonna Savola